DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Snåsa kommune
7760 SNÅSA

Deres ref	Vår ref	Dato
	14/2210	09.07. 2014

Avgjørelse av klage på avslag om fellingstillatelse på bjørn - Snåsa kommune

Klima- og miljødepartementet viser til klage fra Snåsa kommune 5. juni 2014 over Miljødirektoratet sitt vedtak 28. mai 2014 om avslag på søknad om skadefellingstillatelse på bjørn i Andorfjellet i Snåsa kommune.

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak om avslag på søknad om fellingstillatelse på bjørn i Snåsa kommune. Departementet viser til at bestandsmålet for brunbjørn verken er nådd nasjonalt eller i region 6. Departementet har lagt vekt på at området det søkes om felling i ligger innenfor vedtatt bjørneområde i Nord-Trøndelag og at terskel for felling skal være høy. Departementet anser at vilkårene om at felling ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte,ikke er til stede. Klagen tas dermed ikke til følge.

Saksgang

Snåsa kommune søkte 19. mai 2014 om fellingstillatelse på en bjørn i Andorfjellet. Miljødirektoratet avslo søknaden 28. mai 2014. Snåsa kommune påklagde vedtaket 5. juni 2014. Miljødirektoratet opprettholdt 11. juni 2014 sitt tidligere vedtak og saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 20. juni 2014.

Klagers anførsler

Snåsa kommune viser til at bakgrunnen for søknaden er henvendelse fra Ragnar Omli om stor bjørneaktivitet i området denne våren. Omli har over flere år hatt store rovdyrskader og forebyggende tiltak har vært uten effekt. Det er også registrert aktivitet i Luru reinbeitedistrikt. Et uttak av bjørn før eller tidlig i beitesesongen vil kunne begrense skadeomfanget i området og således være et viktig forebyggende tiltak. Det vises til at Omli har gjennomført forebyggende tiltak som er foreslått av forvaltningen uten at en kan se at disse har hatt noen særlig effekt.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Naturforvaltningsavdelinge n	Saksbehandler
Postboks 8013 Dep NO-0030 Oslo postmottak@kld.dep.no	Kongens gate 20 http://www.kld.dep.no/	22 24 90 90 Org no. 972 417 882		Torkel Ramberg 22245850

Miljødirektoratets merknader
Miljødirektoratet viser til at lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for direktoratets vedtak i saken.

Direktoratet viser til naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) som sier at *«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»* Videre viser de til naturmangfoldloven § 5 om at det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vedtaket gjelder vårfelling av bjørn og det er derfor ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår i vedtaket. Miljødirektoratet mener derfor at naturmangfoldloven § 11 ikke relevant å vurdere nærmere i denne saken.

Miljødirektoratet viser videre til naturmangfoldloven § 18 om at
Kongen ved forskrift eller ved enkeltvedtak kan tillate uttak av vilt for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet viser til rovviltforskriften § 1 om at formålet med forskriften er å ”*sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulikeinteresser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.”*

Videre vises direktoratet til rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking) om at *”I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. (...)Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.”*

Rovviltforskriften § 13 sier at direktoratet ”*kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det er vilkår at det*

ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften§ 1 og § 6. (...)"

Når det gjelder de politiske og forvaltningsmessige rammevilkår, viser Miljødirektoratet til at det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) ble satt til 15 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Stortinget vedtok gjennom rovviltforliket i 2011, Representantforslag 163 S (2010-2011), at bestandsmålet skal endres fra 15 til 13 årlige ynglinger nasjonalt. Det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn er fordelt på 4 av 8 forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. På bakgrunn av endring i nasjonalt bestandsmål for brunbjørn, er de regionale bestandsmålene endret i region 6 (Midt-Norge) og region 7 (Nordland). I region 6 (Midt-Norge) er det fastsatt et bestandsmål på 3 årlige ynglinger. I rovviltforliket punkt 3.1 fremgår det at det skal tilstrebes et jevnere forhold mellom binner og hannbjørner enn det som er i dag, og det settes et tak på antall hannbjørn slik at det ikke skal overstige 1,5 ganger antallet binner. Uttak av hannbjørner skal ikke skje innenfor binneområdene. Det vises videre til rovviltforliket punkt 2.2.4 der det fremgår at miljøforvaltningen, i de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, så langt det er mulig skal sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvote er gitt. Uttak i det som av rovviltnemndene er definert som prioriterte beiteområder i de enkelte regionene skal prioriteres. Etter rovviltforliket punkt 2.2.5 har direktoratet myndighet til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Videre heter det i punkt 2.2.18 at ekstraordinære uttak etter endt lisensfellingsperiode for brunbjørn skal kunne tillates i enkelttilfeller hvor det er sannsynliggjort et konkret skadepotensial på husdyr eller tamrein. Direktoratet vurderer at eventuelle ekstraordinære uttak av brunbjørn i hovedsak iverksettes på høsten før bjørnene går i hi, men at det kan gjøres ny vurdering på våren dersom uttak på høsten ikke lykkes. I følge rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelingen forvaltes tydelig. Det følger av forvaltningsplanen i region 6, føringer i brev fra LMD og MD av 28. juli 2006, og rovviltforliket av 2011 punkt 2.2.19 at i de områder som er definert som prioriterte rovviltområder skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite:

Om bestandssituasjonen for brunbjørn viser Miljødirektoratet til at offentlige avgjørelser som kan få følger for naturmangfoldet, så langt det er rimelig, skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet viser til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, og Rovdata er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april hvert år. Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlet ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å fastslå hvor mange brunbjørn som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordeling mellom hanner og binner. Bestandsmålet er gitt i tallet på årlige ynglinger. Overvåkingen har derfor tatt i bruk en ny metode, som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Metoden tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordeling mellom kjønn og alder i den svenske bjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder og hvor

gamle de er første gang de føder, samt størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden. For 2013 er det beregnet at det ble født mellom 3 og 11 kull i Norge, og det mest sannsynlig ble født 7 kull. For region 6 er det anslått at to kull ble født i 2013. Resultatene fra DNA-analysene identifiserte 148 ulike brunbjørner i 2013, 55 binner og 93 hanner. Binner ble i samsvar med tidligere DNA-undersøkelser, bare påvist i avgrensede og spesifikke geografiske områder i Finnmark, Troms, Nord-Trøndelag og Hedmark. Tallet på 148 ulike individ er minimumstall, da en ikke kan gå ut fra at en lykkes i å samle materiale etter alle individ i alle områder. Samtidig er det slik at bjørnebestanden i grenseområdene i hovedsak er felles med Sverige. Mange ekskrement- og hårprøver i grenseområda kan derfor stamme fra brunbjørner som har hoveddelen av sitt leveområde i Sverige. Kjent avgang av brunbjørn i Norge i 2013 var totalt 5 bjørner. Ingen av disse i region 6. I løpet av våren 2014 er det en kjent avgang på 6 bjørner i Norge, hvorav 1 i Finnmark, 3 i Nordland og 2 i Oppland.
Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastingen bjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bjørnebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av voksen brunbjørn i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastingen. Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Direktoratet viser til at brunbjørn er fredet etter Lov 29. mai 1981 om jakt og fangst av vilt (viltloven) og Lov 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Samtidig er det slik at brunbjørn volder skade på husdyr- og tamrein. For blant annet å forhindre skade på husdyr og kan rovvilt felles med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b). Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, jf. rovviltforskriften §§ 9 og 13, mens regulering av bestandsstørrelsen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt (gaupe), jf. rovviltforskriften §§ 10, 11 og 13. I region 6 er området som er prioritert til ynglende bjørn begrenset til østlige deler av Nord- Trøndelag, og området det er søkt om skadefelling ligger midt inne i dette området. I søknaden vises det til bjørneaktivitet i området, samt i tilgrensende områder i Luru reinbeitedistrikt. Videre så påpekes det at Omli har gjennomført alt av forebyggende tiltak for å unngå skade, uten effekt. Direktoratet vil påpeke at det nasjonale bestandsmålet for bjørn ikke er nådd i region 6, og at dette medfører at terskelen for å felle bjørn innenfor yngleområdet er svært høy. Når det gjelder bruk av forebyggende tiltak innenfor prioriterte bjørneområder er det i hovedsak tyngre tiltak som er effektive for å unngå skade på sau. Etter det direktoratet har fått opplyst er det i tilfellet til Omli i hovedsak snakk om forsinket slipp og tidlig sanking som er gjennomført, noe som direktoratet anser som tiltak som ikke er tilstrekkelig for å unngå skade på sau i et område med en fast bestand av bjørn. Videre vil direktoratet påpeke at i et område med en fast bestand av bjørn, så vil den skadeforebyggende effekten av en felling av bjørn i Andorfjellet være minimal.

I sin uttalelse til klagen i brev av 11. juni 2014 viser Miljødirektoratet blant annen til at man per i dag verken har oppnådd det nasjonale bestandsmålet eller det regionale målet for regionen. Det vises også til at Statens Naturoppsyn (SNO) i forbindelse med observasjoner av bjørn fra medio mai har dokumentert tilstedeværelse av to binner med unger innenfor reinbeitedistriktet, og at det var disse binnene som gjorde skade på kalv i området. Direktoratet har med bakgrunn i informasjonen gjort fortløpende vurderinger om hvorvidt det var aktuelt å iverksette felling. Å felle ei binne med unger, eller bare ungene vil med den

kunnskap vi har om bjørn og dens forplantningsbiologi medføre at man flytter seg enda lengre fra det vedtatte bestandsmålet, og dermed kunne skade på bestandens overlevelse. En felling er da etter direktoratets vurdering i strid med vilkår for å iverksette felling, jf.§ 13 i rovviltforskriften. Området har, og skal ha, en fast bestand av bjørn, så når det gjelder å bruke skadefelling som et forebyggende tiltak mot bjørneskader i dette området, anser direktoratet derfor at den skadeforebyggende effekten ikke vil være tilstede. Innenfor prioriterte bjørneområder skal man tilpasse driften til tilstedeværelse av bjørn. De forebyggende tiltak som er aktuelle i disse områdene er i hovedsak tiltak som medfører en tilpasning av både saue- og tamreindriften som for eksempel rovviltsikre gjerder, omstilling og kalving i innhegning. Sauedrift fritt på utmarksbeite innenfor prioritert bjørneområdet er ikke forenelig med politiske føringer, samt at den vanskelig kan gjennomføres uten sannsynlighet for store skader. I søknaden fra Snåsa kommune ble det listet flere forebyggende tiltak som var gjennomført i en av sauebesetningene, men ingen av disse er av en slik art at man kan forvente i særlig grad å forebygge skader fra bjørn. Det området det ønskes skadefelling i ligger innenfor vedtatt bjørneområde i Nord-Trøndelag, og terskel for felling av bjørn skal være høy i disse områdene. Direktoratet vektlegger blant annet manglende måloppnåelse for bestandsmål for bjørn, samt en svært liten skadeforebyggende effekt av felling av bjørn i et område med fast bestand av bjørn. Videre mener direktoratet at det ikke er gjennomført de skadeforebyggende tiltak som man må forvente innenfor dette området. Direktoratet mener derfor at vilkårene for å iverksette skadefelling av bjørn ikke er tilstede.

Klima- og miljødepartementets vurdering
Saken behandles etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og § 77 og rovviltforskriften (rov.) § 13, jf. §§ 3 og 4. Departementet legger, i henhold til nml. § 7, i sin vurdering prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 trekkes inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Departementet skal ta stilling til om man skal tillate uttak av vilt for å avverge skade på husdyr eller tamrein, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b. Departementet viser til at det i perioden 11. mai til 21. mai ble dokumentert 11 kadaver av rein drept av bjørn innenfor Luru reinbeitedistrikt som ligger i sør-østlig retning av Andorfjellet, som er det området det er søkt om felling i. På denne bakgrunn anser vi at det er sannsynlig at det også i 2014 kan oppstå situasjoner der det vil være nødvendig å tillate uttak for å avverge skader, og at vilkåret i nml. § 18 første ledd bokstav b om å avverge skade dermed er oppfylt.

I tillegg er det to kumulative vilkår som må være oppfylt for at felling kan gjennomføres, nemlig at felling ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. nml. § 18 annet ledd. I den sistnevnte vurderingen vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, som for bjørn er konkretisert gjennom forvaltningsområdet for ynglende bjørn, veie tungt.

Brunbjørn er en fredet art, og er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2010. Når det gjelder bestandssituasjonen for bjørn, viser vi til informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt) og resultatet fra forskningen på bjørn i Skandinavia slik dette er nærmere beskrevet i Miljødirektoratets vedtak. For 2013 er det beregnet at det ble født mellom 3 og 11 kull i Norge, og at det mest sannsynlig ble født 7 kull. For region 6 er det anslått at to kull ble født i 2013. Resultatene fra DNA-analysene identifiserte 148 ulike

brunbjørner i 2013, 55 binner og 93 hanner. Binner ble i samsvar med tidligere DNA-undersøkelser, bare påvist i avgrensede og spesifikke geografiske områder i Finnmark, Troms, Nord-Trøndelag og Hedmark. Tallet på 148 ulike individ er minimumstall, da en ikke kan gå ut fra at en lykkes i å samle materiale etter alle individ i alle områder. Samtidig er det slik at bjørnebestanden i grenseområdene i hovedsak er felles med Sverige. Mange ekskrement- og hårprøver i grenseområda kan derfor stamme fra brunbjørner som har hoveddelen av sitt leveområde i Sverige. Kjent avgang av brunbjørn i Norge i 2013 var totalt 5 bjørner, hvorav ingen i region 6. Området det ønskes å felle bjørn i, som et forebyggende tiltak før beitesesongen, ligger innenfor det området som i forvaltningsplanen for region 6 er definert som yngleområde for bjørn. I region 6 er det vedtatt at det skal være 3 årlige ungekull av bjørn, mens det nasjonale målet er 13. I Norge er det beregnet at det i 2013 mest sannsynlig ble født 7 ungekull av bjørn, hvorav to av disse i region 6. Pr. i dag har man verken oppnådd det nasjonale bestandsmålet eller det regionale målet for regionen. Så lenge man ligger under det fastsatte bestandsmålet, må man etter departementets mening være restriktiv med å felle bjørn innenfor områder med mål om yngling. Miljødirektoratet viser til at de har hatt direkte og fortløpende kontakt med Statens naturoppsyn (SNO) i forbindelse med observasjoner av bjørn fra medio mai, og det bestrides ikke at det har vært aktivitet av bjørn i området. SNO har dokumentert tilstedeværelse av to binner med unger innenfor reinbeitedistriktet, og at det var disse binnene som gjorde skade på kalv i området. Miljødirektoratet viser også til at de har gjort fortløpende vurderinger om hvorvidt det er aktuelt å iverksette felling, men at det å felle ei binne med unger vil kunne føre til at man flytter seg enda lengre fra det vedtatte bestandsmålet, og dermed til skade på bestandens overlevelse. Departementet er enig i dette. Departementet anser at kunnskapsgrunnlag i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i nml. § 8 er dermed oppfylt.

På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Når det gjelder bjørn er prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning konkretisert i rovviltforskriften § 3 og § 4 og i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6. Stortinget vedtok gjennom rovviltforliket i 2011, Representantforslag 163 S (2010-2011), at bestandsmålet for bjørn skal endres fra 15 til 13 årlige ynglinger nasjonalt. Det regionale bestandsmålet for region 6 er på 3 ynglinger, jf. rovviltforskriften § bokstav f. Det nasjonale bestandsmålet for bjørn i de enkelte regioner et resultat av grundige vurderinger både knyttet til dagens utbredelse og fremtidige gode leveområder for de ulike artene, og til konfliktene artene kan skape, jf. St.meld. nr 15 (2003 – 2004) Rovvilt *i norsk natur*. Det er i denne sammenheng lagt stor vekt på hensynet til å sikre sammenhengende rovviltbestander på tvers av regiongrenser og landegrenser, ettersom dette gir en større robusthet for overlevelse både på kort og lengre sikt. Videre går det frem av forliket at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for, i form av statusrapporter og annen vitenskaplig informasjon fra forskning på bjørn i Skandinavia. Kjent avgang av brunbjørn i Norge var totalt 5 bjørner i 2013. Det er ikke registrert sykdom på bjørn i Norge. Ungedødeligheten hos bjørn er høy, grunnet infanticid (ungedrap). Utover enkelte påkjørsler skjer i hovedsak avgangen av voksne brunbjørner gjennom lisensfelling og skadefelling. Departementet viser til at bestandsmålet for bjørn som det

fremgår ovenfor ikke nådd, verken på landsbasis eller for region 6. Sannsynligheten for å felle en hunnbjørn ved en eventuell skadefelling vurderes som stor, og det kan gjøre det vanskelig å nå det nasjonale bestandsmålet for regionen, og dermed også kunne skade bestandens overlevelse. Departementet har derfor lagt vesentlig vekt på prinsippet om samlet belastning i denne saken, jf. nml. § 10, og vilkåret om at felling "ikke truer bestandens overlevelse" er dermed ikke oppfylt .

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter departementets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Departementet har også tatt stilling til om formålet – altså avverge skade – ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Departementet viser her til Miljødirektoratets sin vurdering om at bruk av forebyggende tiltak innenfor prioriterte bjørneområder, der det i hovedsak er tyngre tiltak som er effektive for å unnta skade på sau. De forebyggende tiltak som er gjennomført i området er etter direktoratets vurdering ikke tilstrekkelig for å unngå skade på sau i et område med en fast bestand av bjørn. Miljødirektoratet peker videre på at det i et område med fast bestand av bjørn, så vil den skadeforebyggende effekten av felling av bjørn i Andorfjellet våre minimal. Departementet er enig i dette, og anser at vilkåret om "at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning", ikke er oppfylt.

I vurderingen av om fellingstillatelse skal gis, har departementet lagt vekt på næringsinteresser og andre samfunnsinteresser i saken, jf. nml. § 14.

Departementet har i sin vurdering av saken lagt vesentlig vekt på at området det ønskes skadefelling i ligger innenfor vedtatt bjørneområde i Nord-Trøndelag, og at terskel for felling av bjørn skal være høy i disse områdene. Vi har også lagt vekt på manglende måloppnåelse for bestandsmål for bjørn, og at det er lite skadeforebyggende effekt av felling av bjørn i et område med fast bestand av bjørn. Departementet mener derfor at vilkårene for å iverksette skadefelling av bjørn ikke er til stede.

Konklusjon
Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak om avslag på søknad om fellingstillatelse på bjørn i Snåsa kommune. Departementet viser til at bestandsmålet for brunbjørn verken er nådd nasjonalt eller i region 6. Departementet har lagt vekt på at området det søkes om felling i ligger innenfor vedtatt bjørneområde i Nord-Trøndelag og at terskel for felling skal være høy. Departementet anser at vilkårene om at felling ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte,ikke er til stede. Klagen tas dermed ikke til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Rovviltnemnda i region 6	c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER